

Індексація: про варіанти економії

Питання індексації заробітних плат – це емоційний подразник для будь-якого бухгалтера. В той же час для керівника бізнесу індексація передбачає додаткові, зачасти непередбачувані витрати.

Чи можна обійти індексацію?.. Як звести проблему в прогнозоване русло? .. Можна. Але обережно.

Для підтвердження такої позиції направлено запит до Мінсоцполітики та отримано цікаву відповідь. Питання, що ставились на розгляд Мінсоцполітики:

А) Якщо відбувається підвищення посадових окладів працівників 1 раз на 3 місяці, при цьому сума підвищення окладів перекриває суму можливої індексації?

Б) Якщо підвищення посадових окладів здійснювати до виникнення права на індексацію, при цьому сума підвищення посадового окладу становитиме, наприклад, 1 грн.?

З отриманої відповіді від 04.01.2018р. за №1/0/66-18 йдеться:

Відповідно до пункту 1¹ Порядку проведення індексації грошових доходів населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2003 № 1078 (із змінами) (далі – Порядок), підвищення грошових доходів громадян у зв'язку з індексацією здійснюється з першого числа місяця, що настає за місяцем, в якому офіційно опубліковано індекс споживчих цін.

Індекс споживчих цін обчислюється Держстатом і не пізніше 10 числа місяця, що настає за звітним, публікується в офіційних

періодичних виданіях.

Індексація грошових доходів населення проводиться у разі, коли величина індексу споживчих цін перевищила встановлений поріг індексації (103 %).

Для проведення подальшої індексації грошових доходів населення обчислення індексу споживчих цін починається за місяцем, у якому індекс споживчих цін перевищив поріг індексації.

Пунктом 5 Порядку визначено, що значення індексу споживчих цін приймається за 1 або 100 відсотків у місяці підвищення тарифних ставок (окладів). Обчислення індексу споживчих цін для проведення подальшої індексації здійснюється з місяця, наступного за місяцем підвищення тарифних ставок (окладів).

Сума індексації у місяці підвищення тарифних ставок (окладів) не нараховується, якщо розмір підвищення заробітної плати перевищує суму індексації, що склалась у місяці підвищення доходу.

Якщо розмір підвищення заробітної плати не перевищує суму індексації, що склалась у місяці підвищення тарифних ставок (окладів), сума індексації у цьому місяці розраховується як різниця між сумою індексації і розміром підвищення заробітної плати. У разі коли відбувається підвищення тарифних ставок (окладів) у місяці підвищення враховуються всі складові заробітної плати, які не мають разового характеру.

У разі зростання заробітної плати за рахунок інших її складових, без підвищення тарифних ставок (окладів), сума індексації не зменшується на розмір підвищення заробітної плати.

Враховуючи зазначене, якщо підвищення посадових окладів відбувається один раз на три місяці, то згідно з положенням пункту 1¹ Порядку **право на індексацію не відбувається,**

оскільки зростає розмір посадового окладу. При цьому Порядок не передбачає положення щодо конкретного розміру, на який має зростати посадовий оклад.

Також повідомляємо, що пунктом 5 Порядку передбачено, що працівникам підприємств і організацій, які перебувають на госпрозрахунку, підвищення заробітної плати у зв'язку із зростанням рівня інфляції провадиться у порядку, визначеному у колективних договорах, але не нижче норм, визначених Законом України „Про індексацію грошових доходів населення” та положень Порядку.

Фотокопія відповіді:

МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

04.01.2018 № 1/0/68-18

На № _____ від _____

Зайцева О. О.

Про індексацію заробітної плати

вул. Першотравнева, 6/1а
м. Чернівці, 58001

Шановна Олено Олександрівно!

Департамент рівня життя та моніторингу соціального розвитку Міністерства соціальної політики України розглянув Ваш запит від 12.12.2017 щодо індексації заробітної плати і повідомляє.

Відповідно до пункту 1¹ Порядку проведення індексації грошових доходів населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2003 № 1078 (із змінами) (далі – Порядок), підвищення грошових доходів громадян у зв'язку з індексацією здійснюється з першого числа місяця, що настає за місяцем, в якому офіційно опубліковано індекс споживчих цін.

Індекс споживчих цін обчислюється Держстатом і не пізніше 10 числа місяця, що настає за звітним, публікується в офіційних періодичних виданнях.

Індексація грошових доходів населення проводиться у разі, коли величина індексу споживчих цін перевищила встановлений поріг індексації (103 %).

Для проведення подальшої індексації грошових доходів населення обчислення індексу споживчих цін починається за місяцем, у якому індекс споживчих цін перевищив поріг індексації.

Пунктом 5 Порядку визначено, що значення індексу споживчих цін приймається за 1 або 100 відсотків у місяці підвищення тарифних ставок (окладів). Обчислення індексу споживчих цін для проведення подальшої індексації здійснюється з місяця, наступного за місяцем підвищення тарифних ставок (окладів).

Сума індексації у місяці підвищення тарифних ставок (окладів) не нараховується, якщо розмір підвищення заробітної плати перевищує суму індексації, що склалась у місяці підвищення доходу.

Якщо розмір підвищення заробітної плати не перевищує суму індексації, що склалась у місяці підвищення тарифних ставок (окладів), сума індексації у цьому місяці розраховується як різниця між сумою індексації і розміром підвищення заробітної плати. У разі коли відбувається підвищення тарифних ставок (окладів) у місяці підвищення враховуються всі складові заробітної плати, які не мають разового характеру.

У разі зростання заробітної плати за рахунок інших її складових, без підвищення тарифних ставок (окладів), сума індексації не зменшується на розмір підвищення заробітної плати.

Враховуючи зазначене, якщо підвищення посадових окладів відбувається один раз на три місяці, то згідно з положенням пункту 1¹ Порядку право на індексацію не відбувається, оскільки зростає розмір посадового окладу. При цьому Порядок не передбачає положення щодо конкретного розміру, на який має зростати посадовий оклад.

Також повідомляємо, що пунктом 5 Порядку передбачено, що працівникам підприємств і організацій, які перебувають на госпрозрахунку, підвищення заробітної плати у зв'язку із зростанням рівня інфляції провадиться у порядку, визначеному у колективних договорах, але не нижче норм, визначених Законом України „Про індексацію грошових доходів населення” та положень Порядку.

З повагою

**Директор Департаменту рівня життя
та моніторингу соціального розвитку**

Н. Підлужна

Отже, – економте на індексації!

Ваша Компанія Вікторія

Індекс інфляції (індекс споживчих цін) серпня 2017 року відповідає 99,9 відс.

Ціни на споживчому ринку в серпні 2017р. порівняно з попереднім місяцем знизилися на 0,1%, з початку року зросли на 8,1%. Таким чином, індекс інфляції серпня 2017 року складає 99,9%.

На споживчому ринку в серпні ціни на продукти харчування та безалкогольні напої знизилися на 0,6%. Найбільше (на 21,5%) подешевшали овочі. На 5,7–0,4% знизилися ціни на фрукти, продукти переробки зернових, рибу та продукти з риби. Водночас суттєво (на 18,0%) подорожчали яйця, на 4,0–1,1% – сало, м'ясо та м'ясопродукти, молоко та молокопродукти, рис, хліб, масло.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби підвищилися на 1,4%, що насамперед пов'язано з подорожчанням тютюнових виробів на 2,5%.

Одяг і взуття подешевшали на 2,4%, зокрема, взуття – на 3,1%, одяг – на 1,8%.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 0,3% відбулося в першу чергу за рахунок підвищення тарифів на водопостачання на 1,7%, каналізацію – на 1,6%.

Підвищення цін на транспорт у цілому на 0,8% в основному спричинено подорожчанням перевезень автодорожнім транспортом на 1,6%, а також палива та мастил – на 0,5%.

За даними Державної служби статистики України

**КАЛЬКУЛЯТОР
інфляційних
пені
3% річних**

**Зведена таблиця індексів інфляції
за період 1991-2017рр.
[посилання/link]**

**Дати опублікування індексів інфляції в
2017 році**

Індекс інфляції липня 2017 року склав 100,2 відс.

Ціни на споживчому ринку в липні 2017р. порівняно з попереднім місяцем зросли на 0,2%, з початку року – на 8,2%.

Таким чином, індекс інфляції (індекс споживчих цін) липня 2017 року складає 100,2 %.

На споживчому ринку в липні ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 0,3%. Найбільше (на 5,9% та 5,1%) подорожчали сало, м'ясо та м'ясопродукти. На 2,4–0,8% підвищилися ціни на рис, масло, хліб, макаронні вироби. Водночас суттєво (на 9,2% та 9,0%) подешевшали овочі та яйця, на 4,3–0,2% – гречані крупи, фрукти, цукор, риба та продукти з риби, соняшникова олія.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби підвищилися на 1,6%, що насамперед пов'язано з подорожчанням тютюнових виробів на 3,3%.

Одяг і взуття подешевшали на 4,4%, зокрема, взуття – на 4,6%, одяг – на 4,3%.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 0,6% відбулося головним чином за рахунок підвищення тарифів на утримання будинків та прибудинкових територій на 8,5%, каналізацію – на 1,4%, водопостачання – на 1,1%.

Ціни на транспорт у цілому не змінилися. При цьому паливо та мастила подешевшали на 1,1%, транспортні послуги подорожчали на 1,6%.

**КАЛЬКУЛЯТОР
інфляційних
пені
3% річних**

**Зведена таблиця індексів інфляції
за період 1991-2017рр.
[посилання/link]**

**Дати опублікування індексів інфляції в
2017 році**

За даними Державної служби
статистики України

**Індекс інфляції червня 2017
року склав 101,6 відс.**

Ціни на споживчому ринку в червні 2017р. порівняно з попереднім місяцем зросли на 1,6%, з початку року – на 7,9%.

Таким чином, індекс інфляції (індекс споживчих цін) червня 2017 року складає 101,6%.

На споживчому ринку в червні ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 3,3%. Найбільше (на 18,3–13,5%) подорожчали яйця, овочі та фрукти. На 4,1–0,8% підвищилися ціни на м'ясо та м'ясопродукти, сало, рис, хліб. Водночас на 4,0–0,5% подешевшали гречані крупи, молоко та молокопродукти, масло.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби підвищилися на 2,6%, у т.ч. тютюнові вироби – на 5,2%, алкогольні напої – на 0,9%.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 0,5% відбулося головним чином за рахунок підвищення тарифів на утримання будинків та прибудинкових територій на 8,9%, водопоста-чання – на 2,6%, каналізацію – на 1,6%.

Зниження цін на транспорт у цілому на 0,2% в основному спричинено здешевленням палива та мастил на 1,0%.

Подорожчання послуг освіти на 0,4% головним чином зумовлено зростанням плати за утримання дітей у дошкільних закладах на 3,4%.

**КАЛЬКУЛЯТОР
інфляційних
пені
3% річних**

**Зведена таблиця індексів інфляції
за період 1991-2017рр.
[посилання/link]**

**Дати опублікування індексів інфляції в
2017 році**

За даними Державної служби
статистики України

**Індекс інфляції травня 101,3
відс.**

За повідомленням Державної служби статистики, ціни на споживчому ринку в травні 2017р. порівняно з попереднім місяцем зросли на 1,3%, з початку року – на 6,2%.

Таким чином, індекс інфляції в травні склав 101,3%.

На споживчому ринку в травні ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 2,3%. Найбільше (на 16,7% та 12,8%) подорожчали овочі та фрукти. На 2,9–0,8% підвищилися ціни на м'ясо та м'ясопродукти, рис, хліб. Водночас суттєво (на 13,4%) подешевшали яйця, на 3,3% та 2,1% – гречані крупи та молоко.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби підвищилися на 2,7%, у т.ч. тютюнові вироби – на 5,5%, алкогольні напої – на 0,9%.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 0,8% відбулося головним чином за рахунок підвищення тарифів на водопостачання на 8,0%, каналізацію – на 5,3%, утримання будинків та прибудинкових територій – на 4,4%.

Підвищення цін на транспорт у цілому на 0,5% в основному спричинено подорожчанням палива та мастил на 0,9%, проїзду в автодорожньому транспорті на 0,4%. Разом з тим відбулося здешевлення перевезень авіаційним і залізничним пасажирським транспортом на 1,5% та 0,7% відповідно.

**КАЛЬКУЛЯТОР
інфляційних
пені
3% річних**

**Зведена таблиця індексів інфляції
за період 1991-2017рр.
[посилання/link]**

**Дати опублікування індексів інфляції в
2017 році**

За даними Державної служби

статистики України